

Bemærkninger til lovforslaget

Det af indenrigsministeriet under 12. juni 1943 nedsatte udvalg til behandling af spørgsmålet om efterforsorg for tuberkuløse patienter har i sin den 17. december 1948 afgivne betænkning stillet en række forslag, der bl. a. tager sigte på at skåne patienterne efter udskrivningen fra sanatorium eller anden helbredelsesanstalt for tuberkuløse, således at risikoen for tilbagefald mindskes, og på — i det omfang det er muligt — ved særlige foranstaltninger at bringe patienterne tilbage til det normale arbejdsmarked. Et vigtigt led i udvalgets forslag er, at der i skåneperioden ydes den tuberkuløse og hans familie en mere rundelig understøttelse end efter de gældende regler, og udvalget har med henblik herpå stillet forslag om ændring i forsorgslovens bestemmelser om hjælp til tuberkuløse.

Idet man med hensyn til begrundelsen for udvalgets forslag om ændring i forsorgsloven skal henvise til betænkningen, navnlig kapitel XIII om understøttelse, finder man anledning til at fremhæve udvalgets udtalelse (side 8) om karakteren af tuberkulosen. Det er en sygdom, som har en ganske særlig indgribende virkning på den syges livsforhold og som derfor vanskeliggør den tilbagevenden til samfundet, som er formålet med al sygebehandling. Årsagerne hertil er i første række, at sygdommen hos mange erhverves i en yngre alder, hvor de pågældende endnu ikke har opnået en fuldstændig uddannelse, at mange patienter er smittefarlige under hele eller store dele af sygdommens forløb, samt at sygdommen ofte er af langvarig karakter og hyppigt medfører nedsat arbejdsevne.

Imidlertid er chancerne for et godt resultat af behandlingen for denne alvorlige sygdom større, jo tidligere patienten kommer under behandling, og den stedfundne udvidelse af tuberkulosestationerne, masseundersøgelser m. v. har da også medført, at flere og flere kommer til behandling på så tidligt et tidspunkt, at mulighederne for helbredelse er store. Det har imidlertid også vist sig, at mange afholder sig fra at gå til undersøgelse og behandling for tuberkulose, fordi den hjælp, der i øjeblikket står til rådighed, anses for utilstrækkelig, ligesom et ikke ubetydeligt antal personer i utide afbryder en påbegyndt behandling, fordi

deres familier ikke kan klare sig med den ydede understøttelse.

Efter efterforsorgs-udvalgets opfattelse er den hjælp, der efter de gældende regler står til rådighed for tuberkulosepatienter og deres familie — invaliderente, hjælp efter forsorgslovens §§ 247—48, 263—64 — utilstrækkelig for den patient, som rammes af tuberkulose, og for hvem sygdommen ikke har udviklet sig til en kronisk lidelse. I disse tilfælde bør der efter udvalgets opfattelse ydes en mere effektiv hjælp, således at patienten uden økonomiske bekymringer kan underkaste sig den behandling, rekonvalescens og eventuelle oplæring, som tilrådes ham af tuberkulosestationen og sanatoriet.

Udvalgets forslag — som socialministeriet for sit vedkommende kan tiltræde — går dels ud på, at de pågældende familier på lignende måde som det er tilfældet med værnepligtiges familier, jfr. forsorgslovens § 281, sættes i stand til at opretholde deres tidligere levevilkår indenfor rimelige grænser, dels på at der kan ydes hjælp til bedre kost, sundere bolig og til hushjælp.

Da de foreslåede forhøjede understøttelser må ses som et led i en aktiv efterforsorg, vil den kun kunne ydes, hvis pågældende følger tuberkulosestationens og sanatoriets anvisninger med hensyn til behandling, rekonvalescens og optræning, og man er derfor med udvalget enig i, at den person, der sætter sig udenfor ordningen ved at nægte at følge de givne anvisninger, må være henvist til hjælp efter de almindelige bestemmelser; viser tilfældet sig at være kronisk, og dette vil efter udvalgets opfattelse i almindelighed vise sig efter 2—3 års forløb, må pågældende ligeledes henvises til hjælp efter de almindelige regler.

Sundhedsstyrelsens medicinal-statistiske kontor har i 1945 anslået udgifterne til den samlede hjælp, der efter de nye bestemmelser kan ydes tuberkuløse og deres familier, til 11½ mill. kr. (betænkningens bilag 20). Merudgiften i forbindelse med lovforslaget fremkommer ved fra dette beløb at fradrage, hvad der kan ydes efter de gældende regler (invalide- og aldersrente, hjælp efter forsorgsloven); disse beløb anslås af socialministeriet til 2 mill. kr., således at merudgiften herefter — på grundlag af forholdene i 1945 — anslås til ca. 9 mill. kr.